

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/62/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118206881
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118206881.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a sudcov JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Jozefa Angeloviča v spore žalobcu: Y. J., V.. X.X.XXXX, P. E. XX, XXX XX Y., zastúpeného JUDr. Michalom Fecilkom, advokátom so sídlom Jesenná 8, 080 05 Prešov, IČO: 37941623, proti žalovanému: R. T., V.. XX.X.XXXX, P. C. XX, XXX XX C., o zaplatenie 9.913,09 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 7C/28/2018-45 z 13.05.2019 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a vo výroku o náhrade trov konania.

Žalovaný má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.919,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.875,92 eur od 15.06.2018 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 59,78 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 01.03.2005 uzavretá Zmluva o pôžičke, ktorú žalovaný vlastnoručne podpísal pred Notárskym úradom JUDr. Ivety Andrášovej dňa 23.03.2005 a na základe ktorej podľa článku I. žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému peňažnú hotovosť v sume 210.000,- Sk dňa 01.03.2005 bezúročne s tým, že uvedenú sumu sa podľa článku III žalovaný zaviazal zaplatiť v termíne do 01.08.2005. V prípade nevrátenia požičanej sumy bola dojednaná zmluvná pokuta vo výške 0,3 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania.

3. Dňa 16.06.2008 bola podpísaná na Notárskom úrade JUDr. Vladimíra Čuchtu Notárska zápisnica číslo N 368/2008, NZ 25457/2008, v ktorej žalovaný uznal svoj dlh vo výške 210.000,- Sk titulom uzatvorenej zmluvy o pôžičke, ktorú mal zaplatiť do 01.08.2005 vo vzťahu k žalobcovi. Zároveň vyhlásil, že dlžnú sumu 210.000,- Sk žalobcovi nevrátil. V zmysle článku III zmluvy o pôžičke bola dojednaná zmluvná pokuta vo výške 0,3 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, ktorá ku dňu 16.06.2008 predstavuje sumu 400.000,- Sk. Táto suma bola žalovaným ako dlžníkom tiež uznaná, pričom sa zaviazal ju žalobcovi vrátiť v troch splátkach, a to sumu 150.000,- Sk do 31.12.2008, sumu 125.000,- Sk do 30.06.2009 a sumu 125.000,- Sk do 31.12.2009.

4. Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 657, § 658 ods. 1, § 558, § 544 ods. 1 až 3, § 545a Občianskeho zákonníka.

5. V nadväznosti na citované ustanovenia považoval nárok žalobcu za čiastočne dôvodný. K jednotlivým nárokom uviedol nasledovné :

„Žalobca požadoval zmluvnú pokutu vo výške 0,09 % denne za každý deň omeškania z dlžnej sumy istiny. Nepožadoval zmluvnú pokutu vo výške 0,3 % denne z dlžnej sumy v zmysle uzatvorenej zmluvy o pôžičke. Takúto výšku zmluvnej pokuty považoval za rozpornú s dobrými mravmi. Z vykonaného dokazovania pre súd vyplynulo, že žalobný návrh žalobcu, ktorým požadoval kapitalizovanú zmluvnú pokutu v celkovej výške 6.875,92 eur (t.j. vo výške iba 0,09 % denne z dlžnej sumy istiny, t. j. zo sumy 6.970,72 eur za každý deň omeškania za obdobie 3 roky späť od podania žalobného návrhu, t.j. za obdobie od 15.6.2015 do 14.6.2018), je v celom rozsahu dôvodným. Rovnako súd považoval za dôvodný žalobný návrh žalobcu, ktorým požadoval priznanie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy istiny 6.970,72 eur za obdobie 3 roky späť pred podaním žaloby, t.j. za obdobie od 15.6.2015 do 14.6.2018 v celkovej výške 1.043,72 eur. Spolu tak súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy 7.919,64 eur (6.875,92 + 1.043,72 eur).

Z kapitalizovanej dlžnej sumy zmluvnej pokuty vo výške 6.875,92 eur súd priznal žalobcovi ním požadovaný úrok z omeškania v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania bol súdom priznaný v zmysle žalobného petitu odo dňa spísania žalobného návrhu, t.j. odo dňa 15.6.2018.

Žalobca však požadoval priznanie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne za obdobie od 15.6.2018 do zaplatenia aj z kapitalizovaných úrokov z omeškania v celkovej výške 1.043,72 eur. V tejto časti požadovaných úrokov z omeškania z kapitalizovaného príslušenstva bol žalobný návrh žalobcu ako nedôvodný zamietnutý. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 22.6.2010 sp. zn. 33Cdo/2041/2008, podľa ktorého Občiansky zákonník a ani Obchodný zákonník neumožňujú veriteľovi žiadať od dlžníka príslušenstvo úrok z omeškania pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Tým nie je dotknuté právo účastníkov dohodnúť sa, že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny.

Rovnako bol zamietnutý žalobný návrh žalobcu, ktorým požadoval priznanie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 13.277,57 eur za obdobie od 15.6.2015 do 14.6.2018, t.j. za 1096 dní, čo predstavuje sumu vo výške 1.993,45 eur. Táto suma bola predmetom zamietnutia žalobného návrhu žalobcu. Z predloženej Notárskej zápisnice N 368/2008 zo dňa 16.6.2008 z článku 3 účastník, žalovaný R. T. vyhlásil, že dlžnú sumu 210.000,- SK veriteľovi Y. J. doteraz nevrátil a v zmysle článku 3 Zmluvy o pôžičke, vzhľadom na dojednanú zmluvnú pokutu vo výške 0,3 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, jeho dlh k dnešnému dňu, t.j. ku dňu dňa 16.6.2008 činí na základe dohody s veriteľom 400.000,- SK.“

6. Súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi žiadany 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 13.277,57 eur, ktorá suma zahŕňa aj dlžnú sumu istiny 210.000,- Sk (6.970,72 eur) majúca za to, že zo sumy 6.970,72 eur žalobcovi už bol priznaný úrok z omeškania tri roky späť od podania žaloby v celkovej výške 1.043,72 eur, preto žiadany nárok by bol duplicitným nárokom.

7. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na notársku zápisnicu zo dňa 16.06.2008 (Čl. III), z ktorej vyplýva, že suma 13.277,57 eur zahŕňa aj dojednanú zmluvnú pokutu vo výške 0,3 % z dlžnej sumy za každý deň z omeškania s dlžnou sumou. Vyslovil názor, že pokiaľ ide o zmluvnú pokutu, tak nie je zrejmé, aká suma dojednanej zmluvnej pokuty bola predmetom uznania žalovaným, keďže zmluvná pokuta vo výške 0,3 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania za obdobie od splatnosti pôžičky, t.j. od 01.08.2005 ku dňu uznania dlhu dňa 16.06.2008 bola omnoho vyššia ako bola uznaná. Žalobca však napriek upozorneniu súdu dostatočným spôsobom neozrejmil tento svoj nárok, preto v tejto časti súd prvej inštancie žalobu zamietol pre nezrozumiteľnosť a nejasnosť.

8. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), teda priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v pomere k jeho úspechu.

9. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie v zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania odvolanie žalobca. Vychádzajúc z obsahu odvolania (časť III bod 10 odvolania) žalobca namietal nepriznanie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 13.277,57 eur za obdobie od 15.06.2015 do 14.06.2018, čo predstavuje sumu 1.991,63 eur, hoci žalobca túto sumu vyčíslil na 1.993,45 eur. Preto odvolací súd musí vychádzať zo žalovanej sumy 1.993,45 eur. Uvedené znamená, že zamietavý výrok v časti nepriznania úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z kapitalizovaných úrokov z omeškania (1.043,72 eur) nebol napadnutý odvolaním, preto sa stal právoplatným.

10. Žalobca odvolacie dôvody podriadil pod ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP, teda namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Poukazom na ustanovenie § 544 ods. 1, § 657 ods. 1 a § 517 Občianskeho zákonníka mal za to, že súd prvej inštancie pochybil. Žalovaný totižto do notárskej zápisnice dňa 16.06.2008 uznal dlh vo výške 13.277,57 eur (400.000,- Sk), ktorý však riadne a včas nesplnil, preto sa v súlade s § 517 Občianskeho zákonníka dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, s čím sa spája právo žalobcu ako veriteľa požadovať od žalovaného ako dlžníka aj úroky z omeškania. Nesúhlasil s nepriznaním úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 13.277,57 eur za obdobie od 15.06.2015 do 14.06.2018, teda tri roky spätne odo dňa podania žaloby pre rozpor s hmotným právom, teda s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

11. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

12. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP, preskúmal rozsudok v napadnutej časti ako aj konanie mu predchádzajúce v súlade s ustanovením § 379 a nasledujúcich CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. O odvolaní bolo rozhodnuté podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia boli oznámené na úradnej tabuli súdu a na príslušnej webovej stránke najmenej 5 dní pred vyhlásením.

13. Súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správny skutkovým zisteniam a tak aj k správny právny záveru. Žalobcovi súd prvej inštancie vyhovel v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,09 % zo sumy 6.970,72 eur za obdobie od 15.06.2015 do 14.6.2018 za každý deň omeškania, čo v kapitalizovanom vyjadrení predstavuje sumu 6.875,92 eur. Z tejto sumy bol žalobcovi priznaný aj 5 % úrok z omeškania od 15.06.2018 do zaplatenia. Znamená to, že žalobcovi nebol priznaný žalovaný úrok z omeškania vo výške 5 % zo zmluvnej pokuty, ktorá, vychádzajúc z notárskej zápisnice zo 16.06.2008 predstavovala sumu 190.000,- Sk (400.000,- Sk - 210.000,- Sk istiny), čo je v prepočte 6.306,85 eur. Žalobcom žalovaná zmluvná pokuta je nárokom, ktorý v priebehu žalovaných 3 rokov (od 15.06.2015 do 14.6.2018) postupne narastala, od čoho sa odvíja aj prípadné omeškanie s jej zaplatením. Pokiaľ sa žalovaný domáhal úrokov z omeškania z celkovej kapitalizovanej sumy zmluvnej pokuty za obdobie 3 rokov, tak ide o nárok, ktorý nie je v súlade s ustanovením § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Pokiaľ žalobca tento nárok bližšie nešpecifikoval, správne uzavrel súd prvej inštancie, ak ho považoval za nezrozumiteľný a nejasný a tak aj nedôvodný.

14. Keďže odvolaním žalobca namietal nepriznanie úrokov z celkovej sumy 13.277,57 eur (400.000,- Sk) a v súlade s vyššie uvedeným bol vysporiadaný úrok z omeškania zo zmluvnej pokuty (zo sumy 6.306,85 eur, teda 190.000,-Sk), ostalo odvolaciemu súdu vysporiadať sa s odvolaním žalobcu v časti nepriznania 5 % ročného úroku z omeškania z istiny 6.970,72 eur (210.000,- Sk), a to za namietané obdobie, teda od 15.06.2015 do 14.06.2018. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi sumu 7.919,64 eur, ktorá suma pozostáva zo sumy 6.875,92 eur kapitalizovanej zmluvnej pokuty za obdobie od 15.06.2015 do 14.06.2018 a zo sumy 1.043,72 eur, ktorá suma predstavuje 5 % ročný úrok z dlžnej sumy 6.970,72 eur za obdobie od 15.06.2015 do 14.06.2018. Vychádzajúc z uvedeného, súd prvej inštancie priznal žalobcovi odvolaním namietaný nárok, preto je jeho odvolanie v tejto časti taktiež nedôvodné.

15. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku, vrátane zodpovedajúceho výroku o trovách konania v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanému, úspešnému v odvolacom konaní nárok na náhradu trov tohto konania v rozsahu 100%.

17. Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).